

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33890
Nom: L'Art Cinematogràfic, Origen i Classicisme
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Història del arte contemporáneo. Història del cine	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

CUELLAR ALEJANDRO CARLOS ALFONSO

PEREZ OCHANDO LUIS

RESUM

Part fonamental de la història de l'art contemporani és la Història del Cinema i Altres Mitjans de Comunicació Audiovisual. L'assignatura centrarà la seua docència en els orígens del cinema, les seues principals manifestacions i el seu desenvolupament fins a arribar al model clàssic o M.R.I. En el seu període d'hegemonia, entre 1915 i mitjan dels anys 50, aproximadament, a més d'oferir una introducció a les principals avantguardes cinematogràfiques dels anys 20. La matèria s'estudiarà a partir d'un enfocament integral des del punt de vista històric, tècnic, estètic i sociològic, desmuntant prejudicis historiogràfics ja caducs i donant pas a un revisionisme basat en les aportacions més importants per part de les investigacions més recents.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

- Coneixements bàsics indispensables d'Història Contemporània i Història de l'Art Contemporani
- Habilitat lectora i capacitat per a expressar-se amb correcció ortogràfica, sintàctica i gramatical en la llengua utilitzada per a realitzar els exàmens i treballs orals i escrits.
- Coneixements fonamentals d'informàtica orientats a l'ús del processador de textos, de la imatge digital i la consulta en la xarxa.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1006 - Grau en Història de l'Art

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diversos contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar diferents metodologies a l'anàlisi integral de l'obra d'art

Aplicar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions

Aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'Història de l'Art

Assumir la motivació per la qualitat a través d'un compromís ètic personal amb l'entorn professional

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat de lectura de l'entorn a partir de l'anàlisi, l'observació i la deducció de la informació procedent de les obres artístiques produïdes al llarg de la història.

Capacitat de treball en equip i d'integració en equips multidisciplinaris d'altres àrees de coneixement

Capacitat per a elaborar i presentar de manera oral o escrita projectes de gestió relacionats amb les activitats professionals pròpies de la Història de l'Art

Capacitat per a elaborar i transmetre continguts, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Capacitat per a interpretar l'entorn a partir de l'anàlisi, observació i deducció de la informació procedent d'obres artístiques produïdes al llarg de la història

Capacitat per a reconèixer la diversitat i multiculturalitat a través del coneixement i estudi d'altres cultures

Capacitat per a resoldre problemes que es presenten en l'exercici professional com a historiador/a de l'art o com a gestor/a del patrimoni

Capacitat per a reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre els aspectes de la

producció artística en les seues diferents facetes

Capacitat per expressar de forma oral i escrita en la llengua pròpia i almenys en una llengua estrangera.

Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.

Capacitat per transmetre informació, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Coneixement de l'art Contemporani

Coneixement de l'art contemporani.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Coneixement de la història del Cinema i d'altres mitjans audiovisuals

Coneixement del cinema i altres mitjans audiovisuals.

Coneixement de les coordenades espaciotemporals de la Història de l'Art

Coneixement de les principals bases de dades i fonts bibliogràfiques especialitzades

Coneixement de les principals fonts visuals, literàries i documentals de la Història de l'Art

Coneixement diacrònic de les principals fites i etapes de la Història Universal de l'Art

Conèixer i comprendre, des de l'àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diverses necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diverses activitats realitzades.

Desenvolupar l'aprenentatge autònom i les habilitats necessàries que afavorisquen les relacions interpersonals

Elaborar estats de la qüestió a partir de la informació procedent de la documentació relativa a les obres artístiques

Emprar adequadament la terminologia i el vocabulari tècnic de la història de l'art

Expressar-se correctament, tant de forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Expressar-se de manera oral i escrita en la llengua pròpia.

Interpretar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art, aplicant els coneixements instrumentals de la Història de l'Art

Prendre contacte directe amb les obres artístiques mitjançant visites als monuments històrics, museus i exposicions que mostren al públic aquest tipus d'obres.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Recognizing the importance of continuing education in order to update knowledge and contribute to the advancement of the humanities

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat a través del coneixement d'altres cultures.

Saber aplicar els coneixements instrumentals aplicats a la història de l'art per interpretar i manejar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Valorar la producció artística sota la perspectiva de sostenibilitat i igualtat entre les persones, que contribuïska al desenvolupament dels valors democràtics i de la cultura de la pau

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la història del cinema: Visió crítica de l'estat de la qüestió. Revisió de conceptes historiogràfics i crítica dels prejudicis que han lastrat els estudis fílmics.

2. Les bases del llenguatge audiovisual i de l'anàlisi fílmica.

3. Els inicis del cinema: els precinemas i el protocinema. El cinema d'atraccions.

4. Orígens i formació del Cinema clàssic. La creació de Hollywood i el desenvolupament de la indústria cinematogràfica als països occidentals. El Sistema d'Estudis, el Sistema d'estrelles i els Gèneres Cinematogràfics. Característiques ideològiques i estètiques del M.R.I.

5. Les principals avantguardes cinematogràfiques dels anys 20: Alemanya, França, i l'URSS.

6. La problemàtica del so en el cinema: so directe, so discogràfic i so òptic.

7. L'hegemonia del cinema clàssic entre 1917 i els anys 50 i les seues variants nacionals: els EUA i Europa.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

AFP1.- Classes de teoria. Classes síncrones amb exposició a càrrec del professorat i participació de l'estudiantat. Durant les exposicions del professorat s'intercalaran activitats pràctiques de comentari d'imatges, textos (literatura crítica o fonts històriques o historiogràfiques) i altres fonts audiovisuals per part de l'alumnat, relacionades amb els continguts impartits en eixe moment. Amb això es busca que l'alumnat pugui relacionar a cada moment l'aprenentatge teòric amb l'exercici d'activitats que li permeten anar adquirint progressivament les habilitats i competències previstes. Per a aquestes activitats pràctiques inserides segons es desenvolupen els temaris, poden servir-se dels recursos digitals disponibles a l'Aula Virtual o en les pàgines web de la mateixa universitat, de museus o centres d'investigació. Recursos que permeten la localització, visualització i anàlisi de materials audiovisuals, bibliogràfics, documentals i didàctics. El seu ús implica el coneixement dels processos de cerca de la informació contrastada i selectiva.

AFP2.- Pràctiques. Contempla activitats pràctiques planificades i desenvolupades pel professorat que imparteix l'assignatura, com a recorreguts urbans, visites a monuments, exposicions, museus, centres d'interpretació, presentacions orals de treballs fets de manera individual o en grup... en les quals l'alumnat pot relacionar i /o aplicar els coneixements adquirits en les classes teòriques. També pot incloure assistència a espais qualificats com el Laboratori d'Història de l'Art i la Cartoteca de la Facultat, la Biblioteca d'Humanitats i altres instal·lacions externes, participació en seminaris especialitzats relacionats amb les assignatures impartides, conferències, congressos, tallers, etc.

AVALUACIÓ

SE1.- Prova final 60%

SE2.- Pràctiques, treballs o activitats complementàries 40%

Serà necessària una nota mínima de 4 punts en l'examen per a sumar la resta de notes.

Per a la segona convocatòria:

La segona convocatòria correspon únicament a l'examen amb el percentatge establert. La qualificació dels altres dos blocs d'avaluació serà la que cada estudiant haja obtingut al llarg del curs, i ja tinguda en compte en la primera convocatòria. Aquestes qualificacions solament es mantindran durant el curs. En conseqüència, si l'estudiant ha quedat suspès o no s'ha presentat a la segona convocatòria, haurà de repetir l'assignatura amb tots els seus blocs d'avaluació.

En relació amb quines obligacions té l'estudiant si utilitza IA en les activitats avaluable i per a la declaració responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València al següent enllaç:

https://www.uv.es/graus/normatives/guia_actuacio_ia_uv.pdf

BIBLIOGRAFIA

Robert C. ALLEN; Douglas GOMERY (1995). Teoría y práctica de la historia del cine. Barcelona: Paidós.

Luis ALONSO GARCÍA (2010). Lenguaje del cine, praxis del filme: una introducción al cinematógrafo. Madrid: Plaza y Valdés.

Jacques AUMONT; Alain BERGALA, Michel MARIE; Marc VERNET (1996). Estética del film. Barcelona: Paidós.

Jacques AUMONT; Michel MARIE (2020). El análisis cinematográfico. Buenos Aires: La Marca Editora.

Jordi BALLÓ; Xavier PÉREZ (1997). La semilla inmortal. Los argumentos universales del cine. Barcelona: Anagrama.

Vicente J. BENET (2004). La cultura del cine: introducción a la historia y la estética del cine. Barcelona: Paidós.

Luciano BERRIATÚA (2009). Nosferatu. Un film erótico-ocultista-espiritista-metafísico. Valladolid: Divisa Red.

Gregory BLACK (2012). Hollywood censurado. Madrid: Akal.

David BORDWELL, Kristin THOMPSON (1996). El arte cinematográfico. Barcelona: Paidós.

David BORDWELL; Janet STEIGER; Kristin THOMPSON (1997). El cine clásico de Hollywood, Barcelona: Paidós.

Gian Piero BRUNETTA (1993). Nacimiento del relato cinematográfico. Madrid: Cátedra.

Gian Piero BRUNETTA (2011). Historia mundial del cine I. Estados Unidos I. Madrid: Akal.

Noël BURCH (1986). El Tragaluz Del Infinito. Contribución a La Genealogía Del Lenguaje Cinematográfico. Madrid: Cátedra.

Ramón CARMONA (1991). Cómo se comenta un texto fílmico. Madrid: Cátedra.

Francesco CASETTI; Federico DI CHIO (1991). Cómo analizar un film. Barcelona: Paidós.

C. W. CERAM. Arqueología del cine. Destino: Barcelona, 1965.

Michel CHION (1992). El cine y sus oficios. Madrid: Cátedra.

Michel CHION (2018). La audiovisión. Sonido e imagen en el cine. Buenos Aires: La Marca Editora.

Juan Miguel. COMPANY (2014). Hollywood. El espejo pintado (1901-2001). València: Servei de Publicacions de la Universitat de València.

Antonio COSTA (1988). Saber ver el cine. Instrumentos. Barcelona: Paidós.

Mark COUSINS, Mark. (2021). Historia del cine. Barcelona: Blume.

Carlos CUÉLLAR (2004). Vocabulario básico del audiovisual. València: IVAC-La Filmoteca.

Irene DE LUCAS (2023). Alice Guy en el origen del cine. Valencia: Shangrila.

Sergei M EISENSTIEN (2001). Hacia Una Teoria Del Montaje, vols 1 y 2. Barcelona: Paidós.

Lotte H EISNER (1996). La pantalla demoníaca. Madrid: Cátedra.

Ilyá EHRENBURG (2008). La fábrica de sueños. Santa Cruz de Tenerife: Melusina.

Manuel GARÍN (2014). El gag visual. De Buster Keaton a Super Mario. Madrid: Cátedra.

Harry M GEDUL (1981). Los escritores frente al cine. Madrid: Fundamentos.

Douglas GOMERY (1991). Hollywood. El sistema de estudios. Madrid: Verdoux.

GONZÁLEZ REQUENA, Jesús (1992) S. M. Eisenstein. Madrid: Cátedra.

Tom GUNNING (1990). «The Cinema of Attractions: Early Film, It's spectator and the Avantgarde». En: ELSAESSER, Thomas (Ed). Early Cinema. Space, Frame, Narrative. London: BFI, 1990, pp. 56-67.

Román GUBERN (1998). Historia del cine. Barcelona: Anagrama.

Sigfried KRACAUER (1985). De Caligari a Hitler. Historia psicológica del cine alemán. Madrid: Cátedra.

Annette KUHN (2006). Cine de mujeres: feminismo y cine. Madrid: Cátedra

Jay LAYDA (1965). Kino. Historia del film ruso y soviético. Buenos Aires: editorial Universitaria.

José Javier MARZAL (1998). David Wark Griffith. Madrid: Cátedra.

Ramón MAYRATA (2017). Fantasmagoría. Magia, terror, mito y ciencia. Madrid: La Felguera.

Alison McMAHAN (2006). Alice Guy Blaché. Madrid: Plot.

Laura MULVEY (1994). Placer visual y cine narrativo. Valencia: Episteme.

O'PRAY, Michael. Avant-Garde Film: Forms, Themes and Passions. New York: Columbia University Press, 2003.

PÉREZ RUBIO, Pablo (2004). El cine melodramático. Barcelona: Paidós.

Joaquim ROMAGUERA y Homero ALSINA (eds.) (1989). Textos y manifiestos del cine. Madrid: Cátedra.

Vicente SÁNCHEZ BIOSCA (1990). Sombras de Weimar. Contribución a la historia del cine alemán 1918-1933. Madrid: Verdoux.

Vicente SANCHEZ-BIOSCA (1996). El montaje cinematográfico. Teoría y análisis. Barcelona: Paidós.

Vicente SÁNCHEZ BIOSCA (2007). Cine y vanguardias artísticas: Conflictos, encuentros, fronteras. Barcelona: Paidós.

José Luis SÁNCHEZ NORIEGA (2002). Historia del cine. Teoría y géneros cinematográficos, fotografía y televisión. Madrid: Alianza.

Robert STAM (2008). Teorías del cine: una introducción. Barcelona: Paidós.

Jenaro TALENS (1986). El ojo tachado. Madrid: Cátedra.

Jenaro TALENS, Gustavo DOMÍNGUEZ (eds.) (1995-1998). Historia general del cine. Madrid: Cátedra.

David., THOMPSON (2008). La verdadera historia de Hollywood [The Whole Equation]. Madrid: T&B.

Casimiro TORREIRO; Josetxo Cerdán (2005). Documental y vanguardia. Madrid: Cátedra.

Yannik VALLET (2025). La gramática del cine. Buenos Aires: La Marca Editora.

Carmelo VEGA (2027). «Imágenes del movimiento». En: Sougez, M. (coord.). Historia general de la fotografía. Madrid: Cátedra, 2007, pp. 265-298.

Santos ZUNZUNEGUI (1995). La mirada cercana: microanálisis fílmico. Madrid: Cátedra.

<http://www.ubu.com/film/> Colección online de películas experimentales y vanguardistas de todos los tiempos.